

V8-driven kross på hjul

Smidig och lätt att flytta. Men ändå robust så att den klarar förorenat material. Marchus Jansson från Skinnskatteberg har valt att satsa på en lastbilsmonterad CBI-kross när han expanderar sin fordonspark. Bygget är det första i Sverige!

Av Henrik Kindwall (text & foto)

Viker man av från trafiktäta E 18 mellan Västerås och Köping och letar sig ner mot Mälaren möts man snabbt av ett fint landskap med gårdar, skogspartier och åkermark varvat om vartannat.

Här, längs ner mot vattnet vid Dävö, går idag ett annorlunda ekipage och tar hand om resterna efter en gallring.

– Det började inget bra idag, hela avlägget regnade bort, säger Marchus som egentligen hade planerat att börja arbetsdagen några mil söder om Örebro.

Men det var geggigt efter allt regnande och dessutom sönderkört

efter en stor skotare så man kunde bara glömma att ta sig in med containerbilarna och flisekipaget. Efter några samtal med transportledaren fick man ny körorder och nu är man alltså igång och krossar.

Stort intresse

Bilen lyser röd och grann i lacken – ekipaget är alldeles nytt och när den visades på Mittia i Ljusdal drog den till sig många nyfikna blickar. Allan Bruks AB har levererat en liknande bil till Finland men detta är den första i Sverige.

– Den är både robust och flexibel, ett riktigt kanonbygge, kommenterar Ola Andersson som dykt

upp med sin krokbil för att hämta ännu ett las med flis.

Med vana händer petar han ned den tomma containern på backen med sin Multilift X20 samtidigt som Marchus uppe i kranhytten dirigerar honom rätt via komradion.

Snart kan Marchus börja nypa tag i nya knippen med ris och grenar och trycka fram dem på inmatningsbordet där fyra kraftiga kedjor hjälper till att dra in groten i krossen.

Krossen, en CBI 5800, drivs av lastbilens motor via en fördelningslåda och remtransmission.

– Jag ställer in motorn på 1.600 varv, näst högsta varv, och via utväxlingen ger det 1.300 varv per minut på rotoraxeln.

Brett register

På rotorn sitter 16 stycken hårdmetalltänder som snabbt tuggar sönder avverkningsresterna till flis. →

Marchus Jansson har satsat på en lastbilsmonterad kvarn – flexibelt och bra eftersom jag både kan ta grot, stubbar och förorenad grot.

De amerikantillverkade CBI-krossarna har länge funnits på trailerchassi eller på larv, men denna CBI 5800 uppåtslående höghastighetskross är den första lastbilsmonterade i Sverige.

→ – Krossen är en uppåtsläande höghastighetskross, förklarar Marchus.

Det färdigflisade materialet transporteras sedan ut via det hydrauldrivna utmatningsbandet far i en vid båge ner i den väntande containern.

För Marchus Jansson Biobränsle AB är detta det andra ekipaget i flottan. Den första bilen skaffades för 2,5 år sedan och det är ett betydligt vanligare bygge: en Bruks 805.2 CT monterad på en Scania R 560 V8. Den bilen flisar idag på 2-skift med anställda förare och på avtal med Sveaskog.

– Men jag fick frågan om jag inte kunde ta förorenat material också och då började jag fundera.

Att få in sten i trumhuggen är ingen höjdare – att byta knivar, överfall och bottensvep går på minst 45.000 kronor och nu letade Marchus efter en mer stryktålig lösning som kan ta en större mängd olika material.

Testkörde hemma

Via tips och råd från flisentreprenören Ragnar Ek i Leksand fick han reda på att det fanns en CBI 5800 på lastbil i Finland.

– Jag fick prova den här hemma

och det var då jag bestämde mig.

Marchus har inget fast avtal på bilen utan räknar med att jobba åt ett antal olika uppdragsgivare i regionen.

– Det blir mindre objekt, förorenad grot och stubbar, jag kan även ta returträ. Den är väldigt flexibel och snabb att flytta.

Ett automatiskt metalldetekteringssystem ska förhindra skador på krossen och går att ställa så att tex spik av viss storlek slinker genom. Det är en ljusensor som upptäcker metallföremål och systemet reverserar inmatningen direkt.

– Vi provade att slänga in en →

Kör så det ryker! Marchus matar in ett nytt knippe grot i krossen med hjälp av Epsilon-kranen och HSP:s 035-biogrip. HSP-gripen håller suveränt bra berömmar Marchus.

Flistransport på väg. Med tre fullmatad burkar på vardera 40 kubik rullar Ola Andersson mot det väntande värmeverket i Västerås.

Fakta Lastbilsmonterad CBI 5800

Bil: Scania R 620 V8, fyraxlig bil med tandemdrift och styrbar sista axel
Kross: CBI 5800
Typ: uppåtsläande höghastighetskross
Inmatningsbredd: 1,22 meter
Inmatningskedjor: 4 stycken
Diameter rotor: 1000 mm
Antal hammare/tänder: 16 stycken, vändbara
Sidor & matarbord: hydrauliskt invikningsbara
Övre matarrulle: 762 mm diameter

Kran: Epsilon M 120 Z
Räckvidd: 9,7 meter
Grip: HSP 035 bio
Rotator: Indexator
Kranhytt: hög & sänkbar, A/C
Utlastningshöjd: 5 meter
Transportlängd: 13 meter
Vikt: 32 ton
Övrigt: möjlighet att fjärrköra bilen från kranhytten
Påbyggnad: Allan Bruks AB
Ägare: Marchus Jansson Biobränsle AB

→ hammare – och vet du vad? den fungerar, garvar Marchus.

Under tiden vi har stått och pratat har Ola dragit bort den fulla burken med sin Volvo-krokbil och återvänt med en ny.

Bilen, en treaxlig Volvo FH 540 med tandemdrift är bara 14-dagar gammal och är en av två bilar som Ola kör med bak efter Marchus kross.

När Marchus börjar mata krossen igen hörs då och då smållar från småsten som följer med den förorenade groten in i kvarnen, men det är inget som stör processen. Uppe från kranhytten styr han krossen, matarbandet och transportörsbandet och bilen går smidigt nog också att förflytta från hytten via fjärrkörningsfunktionen.

Fullastat ekipage

När även burk nummer tre är full så åker Ola iväg och hämtar släpet med de två andra och rullar sen iväg mot värmeverket i Västerås med cirka 120 kubik flis medan hans andra bil är på ingång till avlägget.

Både Marchus och Ola kommer från Skinnskatteberg och känner varandra sedan länge. Tanken med den nya bilen är framförallt att jobba inom ett tiomilsområde, men hittills har det nästan bara blivit tvärtom med "utflykter" till bland annat Nössemark i Värmland, Furudal i Dalarna och Vingåker i Sörmland.

– Vi har varit överallt utom hemma, säger Marchus med ett snett garv, uppenbarligen nöjd med sitt bygge men med förhoppningar om mer närliggande jobb framöver. □

Det är Allan Bruks AB i Sverige som står för påbyggnaden. CBI-krossen har tidigare i år setts på bland annat skogstransportmässan Mittia i Ljusdal.

På rotorn sitter 16 stycken hårdmetalltänder som gör grovjobbet. Efter cirka en månads körning är det dags att vända på dem, sen efter ytterligare en månad får de bytas ut.

Hydrauliskt fällbart. Hela ekipaget väger 32 ton och i transportläge stannar längden på 13 meter. Att ställa i ordning för krossning tar bara fem minuter.

Ola Anderssons nya krokbil, en Volvo FH 540 med tandemdrift, har bara rullat i två veckor.

Ola kör med två containerbilar och släp bak efter Marchus nya kross och matar flisen vidare till slutkunden.

Peter Nordgren kör en Volvo FH 480 krokbil med lastväxlarläp..

Utmatningstransportören har en höjd på fem meter och man kan fylla en container även stående på bilen. Men då skymms sikten för Marchus så i praktiken jobbar man med burken på marken, eller halvvägs upp.